

TORRA TOALETTER

Innehåll:

Att tänka på vid val av torrtoalett
Olika torrtoaletter
Omhändertagande av avfallet

För den som inte har möjlighet (eller vill) installera en vattentoalett finns det många alternativ- förutom det ”traditionella torrdasset”(utedass). Från den konventionella torrtoaletten har utvecklats system där avfallet behandlas eller bryts ner på olika sätt. Det finns även toalettsystem anpassade för fritidsbåtar, husvagnar och husbilar.

ATT TÄNKA PÅ VID VAL AV TORRTOALETT

- Hur mycket arbete och tid är man beredd att lägga ned på toalettens skötsel?
- Finns det tillgång till el? Hur mycket ökar elförbrukningen vid installation av en el-ansluten toalett?
- Vilka ingrepp är möjliga att göra i huset?
- Hur mycket får det kosta?
- Ska toaletten kompletteras med en latrinkompost?

De flesta torrtoaletter ska kompletteras med en latrinkompost. Avfallet från toaletten töms i en latrinkompost för efterkompostering av avfallet till mull.

Ventilationen är viktigt för att undvika luktproblem. De torra toaletterna saknar det vattenlås som finns i vattentoaletter, men genom en mekanisk fläkt av själva toalettsystemet kan luktproblem undvikas. Toalettutrymmet ska luftas övernock på huset, så att inte dålig lukt slår ner i anslutning till huset. Var noga med att följa tillverkarens installationsanvisningar.

Torrdasset -är alltjämt en bra, miljövänlig och billig lösning på toalettfrågan. Den här toalettlösningen kan mycket väl anordnas inomhus med uppvärmning, god ventilation, möjlighet till handtvätt samt toalettstol av plast eller porslin. Avfallsbehållaren placeras under toalettutrymmet. I botten på behållaren läggs ett lager strömedel. Strömedel tillförs sedan avfallsbehållaren med jämna mellanrum. Avfallet töms i en latrinkompost för efterkompostering.

En liten förmultningstoalett - har en mindre behållare i anslutning till toaletten och hela toalettanläggningen placeras i toalettutrymmet. En del av toaletterna kräver el- anslutning, i övriga fall krävs vanligtvis placering i ett uppvärmt utrymme. Innehållet i behållaren rörs om manuellt eller mekaniskt i intervaller för att påskynda nedbrytningen till mull.

Problem med flugor, dålig lukt och vätskeöverskott kan förekomma, vilket kan åtgärdas genom tillsats av strömedel. En liten förmultningstolett har begränsad kapacitet vilket bör beaktas vid val av torrtoalett.

Till **stora förmultningstoletter/multrum** räknas de toaletter som har avfallsbehållaren placerad under eller utanför toalettutrymmet. Nedbrytningen sker biologiskt. Systemet kan i vissa fall även ta hand om det komposterbara hushållsavfallet. Behållaren kräver utrymme och utrymmet bör vara uppvärmt på vintern. Alternativt kan behållaren vara eluppvärmd. För att nedbrytningen ska fungera krävs också viss fuktighet och lufttillförsel. Stora förmultningstoletter finns även med urinseparering där urinen spolats med några deciliter vatten till en tank. Tömning sker via en lucka i behållarens nedre del och bör ske varje eller vart annat år. Restprodukten används sedan som jordförbättringsmedel.

Torra toaletter med urinseparering. Flera av de torra toaletterna har urinseparerande system. Genom urinsortering minskar risken för lukt och flugor och de torra fekalierna blir lättare att hantera. Huvuddelen av näringsämnen kväve och fosfor finns i urinen och kan användas som gödningsmedel vid egen odling. För eget omhändertagande av urin krävs tillstånd från miljö- och byggnadsnämnden.

Förtorkningstoletten- fungerar så att urinen avskiljs och resterande avfallsmängd minskar genom avdunstning. El-anslutning krävs för värmeelement och fläkt. Toaletten måste vara placerad i ett uppvärmt utrymme. Avfallet från toaletten måste efterkomposteras i en godkänd latrinkompost. För eget omhändertagande av latrin och urin krävs tillstånd av miljö- och byggnadsnämnden.

Paketeringstoletten- paketerar automatiskt avfallet i påsar i toaletten. Paketeringspåsar bör vara av biologiskt nedbrytbart material. Avfallet ska efterkomposteras i en godkänd latrinkompost. Eget omhändertagande av latrin kräver tillstånd från miljö- och byggnadsnämnden.

Frystoletten- fungerar i princip som en frysbox, det vill säga, avfallet fryses ner. Avfallet ska efterkomposteras i en godkänd latrinkompost.

I en **förbränningstolett** förbränns toalettavfallet vid mycket hög temperatur. Toaletten kräver ström och skötsel samt förbrukar en hel del energi.

I en **hybridtoalett** spolats avfallet ned med hjälp av vatten i varierande mängd. En hybridtoalett måste därför prövas som en vattentoalett.

OMHÄNDERTAGANDE AV AVFALLET

Toalettavfallet är en resurs där näringsämnen och mull återförs till kretsloppet. Att kompostera sitt eget toalettavfall är enkelt och ger en god miljövinna om bara restprodukterna tas om hand på rätt sätt. Innan mullen från toaletten är färdig att användas i trädgården måste den efterkomposteras i minst 6 månader där perioden juni- augusti ska ingå. Efterkompostering sker utomhus.

Om man har en toalett med urinsortering ska urinens näringsämnen återföras till växtligheten. Urinen ska endast spridas under vegetationsperioden (april-oktober) och endast på den egna fastigheten. Det krävs tillstånd från miljö- och byggnadsnämnden för eget omhändertagande av latrin och urin.